

สนค. ชี้โอกาสกาแฟไทยในตลาดโลกที่โตต่อเนื่อง

นายันทพพงษ์ จิระเลิศพงษ์ ผู้อำนวยการสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า (ผอ.สนค.) กระทรวงพาณิชย์ เปิดเผยว่า สนค. ได้ติดตามสถานการณ์การค้าสินค้ากาแฟ ซึ่งเป็นเครื่องดื่มที่ได้รับความนิยมบริโภคทั่วโลก มีบทบาทเกี่ยวข้องทั้งด้านเศรษฐกิจ วัฒนธรรม และวิถีชีวิตประจำวันของผู้คน นอกจากนี้ กาแฟกลายเป็นไลฟ์สไตล์และสัญลักษณ์ในการเข้าสังคมของคนบางกลุ่ม

ข้อมูลจากกระทรวงเกษตรแห่งสหรัฐอเมริกา (USDA) ระบุว่า¹ ปีการผลิต 2568/2569 โลกมีผลผลิตกาแฟ 174.4 ล้านกระสอบ (60 กิโลกรัม/กระสอบ) (หรือประมาณ 10.5 ล้านตัน) ประเทศผู้ผลิตกาแฟรายใหญ่ของโลก 5 อันดับแรกของโลก ได้แก่ (1) บราซิล (64.7 ล้านกระสอบ สัดส่วน 37% ของผลผลิตกาแฟโลก) ผลิตกาแฟอาราบิก้า อันดับ 1 ของโลก (2) เวียดนาม (29 ล้านกระสอบ สัดส่วน 17%) ผลิตกาแฟโรบัสตา อันดับ 1 ของโลก (3) โคลอมเบีย (13.2 ล้านกระสอบ สัดส่วน 8%) (4) อินโดนีเซีย (10.7 ล้านกระสอบ สัดส่วน 6%) และ (5) เอธิโอเปีย (10.6 ล้านกระสอบ สัดส่วน 6%) สำหรับไทย (0.9 ล้านกระสอบ สัดส่วน 0.5%) มีผลผลิตมากเป็นอันดับที่ 18 ของโลก

นอกจากนี้ USDA² ยังรายงาน ว่า คนทั่วโลกบริโภคกาแฟมากถึง 10.0 ล้านตัน ขยายตัว 1.6% จากปีก่อนหน้า โดยสหภาพยุโรปมีการบริโภคสูงสุด รองลงมา ได้แก่ สหรัฐอเมริกา บราซิล ญี่ปุ่น และฟิลิปปินส์ (ไทยบริโภคกาแฟเป็นอันดับที่ 24 ของโลก และคาดว่าปี 2568/69 จะมีความต้องการบริโภคในประเทศเพิ่มขึ้น 1.7% จากปีก่อนหน้า)

การค้ากาแฟของโลก³

ในปี 2567 โลกส่งออกเมล็ดกาแฟ⁴ (พิกัดศุลกากร 0901) เป็นปริมาณ 9.3 ล้านตัน เป็นมูลค่า 51,544.9 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ขยายตัว 21.7% ประเทศที่มีมูลค่าการส่งออกเมล็ดกาแฟสูงสุด 5 อันดับแรก ได้แก่ (1) บราซิล (สัดส่วน 22.1% ของมูลค่าการส่งออกเมล็ดกาแฟของโลก) (2) เวียดนาม (8.1%) (3) สวิตเซอร์แลนด์ (7.7%) (4) เยอรมนี (7.4%) และ (5) โคลอมเบีย (6.9%) และส่งออกผลิตภัณฑ์กาแฟ⁵ (พิกัดศุลกากร 210111 และ 210112) เป็นปริมาณ 1.3 ล้านตัน เป็นมูลค่า 10,836.9 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ขยายตัว⁶ 15.3% ประเทศที่มีมูลค่าการส่งออกผลิตภัณฑ์กาแฟสูงสุด 5 อันดับแรก ได้แก่ (1) เยอรมนี (สัดส่วน 10.1% ของมูลค่าการส่งออกผลิตภัณฑ์กาแฟของโลก) (2) บราซิล (8.9%) (3) เวียดนาม (8.7%) (4) สเปน (6.3%) และ (5) อินโดนีเซีย (6.0%) ตามลำดับ

การค้ากาแฟของไทย

ไทยเป็นผู้นำเข้าสุทธิสินค้ากาแฟ (พิกัดศุลกากร 0901 210111 และ 210112) ในปี 2568 ทั้งการนำเข้าและส่งออกขยายตัว โดยไทยนำเข้าเป็นมูลค่า 703.1 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (ขยายตัว 58.92% จากปีก่อนที่มีมูลค่าการนำเข้า 442.4 ล้านดอลลาร์สหรัฐ) หรือ 23,296.9 ล้านบาท แหล่งนำเข้าที่สำคัญ ได้แก่ เวียดนาม มาเลเซีย สเปน ลาว อินโดนีเซีย และญี่ปุ่น และส่งออกเป็นมูลค่า 169.7 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (ขยายตัว 10.19%

¹ <https://apps.fas.usda.gov/psdonline/app/index.html#/app/downloads>

² <https://apps.fas.usda.gov/psdonline/app/index.html#/app/downloads>

³ ข้อมูลสถิติจาก Trademap.org

⁴ พิกัดศุลกากร 0901 ครอบคลุมกาแฟที่ไม่ได้คั่วและกาแฟคั่ว ทั้งบดและไม่บด รวมถึงของที่ใช้แทนกาแฟที่มีกาแฟผสม

⁵ พิกัดศุลกากร 210111 และ 210112 ครอบคลุมสารสกัดกาแฟ และผลิตภัณฑ์ปรุงแต่งที่มีส่วนประกอบหลักจากสารสกัดกาแฟ

⁶ ข้อมูลสถิติจาก Trademap.org คำนวณโดย สนค.

จากปีก่อนที่มีมูลค่าการส่งออก 154.0 ล้านเหรียญสหรัฐ) หรือ 5,571.3 ล้านบาท ตลาดส่งออกที่สำคัญ ได้แก่ กัมพูชา สปป.ลาว ออสเตรเลีย เมียนมา และฟิลิปปินส์

สมาคมกาแฟไทยให้ข้อมูลว่า ประเทศไทยได้พัฒนาบทบาทจากการเป็นผู้ผลิตกาแฟในอดีต มาสู่การเป็นผู้แปรรูปและส่งออกในปัจจุบัน และยังมีโอกาสที่จะก้าวขึ้นเป็นศูนย์กลางด้านการแปรรูปและส่งออกสำคัญของอาเซียน (Hub of ASEAN) โดยนอกจากการใช้วัตถุดิบที่มีคุณภาพภายในประเทศแล้ว จะต้องปลดล็อกทางการค้าให้ผู้ประกอบการสามารถเข้าถึงเมล็ดกาแฟจากแหล่งผลิตที่หลากหลายทั่วโลก เพื่อให้สามารถสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์กาแฟที่มีรสชาติแปลกใหม่ สินค้ามีคุณภาพและราคาแข่งขันได้ในตลาดโลก

ผอ.สนค. กล่าวเสริมว่า ในภาพรวมการค้าสินค้ากาแฟ เป็นโอกาสของไทยในการปรับกลยุทธ์ทางการค้าเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน เช่น ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ เยอรมนี และมาเลเซีย ที่ไม่ได้ปลูกกาแฟเป็นหลัก แต่เป็นผู้ส่งออกกาแฟอันดับต้น ๆ ของโลกได้ โดยมีบทบาทเป็นผู้แปรรูปและส่งออกกาแฟ คั่วรวมทั้งผลิตภัณฑ์กาแฟ จึงเห็นว่าการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของไทย จำเป็นจะต้องดำเนินการ ทบทวนกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง เพื่อส่งเสริมให้อุตสาหกรรมและการค้ากาแฟของไทยเติบโตและแข่งขันได้ โดยมีแนวทางสำคัญ ดังนี้ (1) การลดต้นทุนวัตถุดิบนำเข้าเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันให้ผู้ประกอบการไทย (2) รักษาสมดุลตลาดให้เกษตรกรไทยอยู่ได้ และคุ้มครองราคากาแฟของเกษตรกรไทย ไม่ให้ถูกกดดันจากกาแฟนำเข้า (3) ส่งเสริมการเพิ่มมูลค่าและการแปรรูป เน้นกาแฟคุณภาพ และสนับสนุนการลงทุนในเครื่องจักรและเทคโนโลยีเพื่อการแปรรูปที่ทันสมัย (การคั่ว การบด การบรรจุ และการผลิตกาแฟสำเร็จรูป) รวมทั้งพิจารณาจัดตั้งศูนย์กลางการแปรรูปและกระจายกาแฟในพื้นที่ยุทธศาสตร์ เพื่อลดต้นทุนการขนส่งและโลจิสติกส์ และ (4) ส่งเสริมการค้าที่ยั่งยืนและเป็นธรรม เช่น การผลิตกาแฟแบบลดคาร์บอน บรรจุภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ตลอดจนส่งเสริมกลไกตลาดที่ทำให้เกษตรกรได้ราคาที่เป็นธรรม เช่น การทำสัญญาซื้อขายล่วงหน้า การรับรองการค้าที่เป็นธรรม (Fair Trade) เป็นต้น

สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า

18 กุมภาพันธ์ 2569